

Anmälan mot Miljöskyddsnämnden i Borås kommun angående handläggningen av tillsynsärenden enligt djurskyddslagen

Anmälan

AA framställde i en skrivelse till JO klagomål mot Miljöskyddsnämnden i Borås kommun. Hon uppgav att nämnden under flera års tid hade underlåtit att bedriva djurskyddstillsyn vid ett slakteri i Dalsjöfors samt att nämnden inte hade vidtagit några åtgärder med anledning av brister som upptäckts vid en inspektion av slakteriet den 18 december 2002. Inspektionen var föranledd av en anmälan av besiktning veterinären BB. AA ville även att JO skulle granska om nämnden följt gällande författningar då den inte polisanmält överanvändningen av elpådrivare.

Utredning

Handlingar i det ärende som hade föranletts av BB:s djurskyddsanmälan lånades in från miljöskyddsnämnden.

Vidare inhämtades muntliga upplysningar från länsveterinären vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län som uppgav att han sedan han hade fått kännedom om att flera veterinärer haft synpunkter på djurskyddet vid Dalsjöfors slakteri hade tillskrivit miljöskyddskontoret för att få information om kommunens tillsynsarbete i det aktuella fallet. Han hade fått svar från kontoret men inte tagit ställning till den fortsatta handläggningen.

Därefter remitterades anmälan till miljöskyddsnämnden för utredning och yttrande. Av yttrande skulle framgå hur tillsynen över slakteriet hade utövats under de senaste två åren. Miljöskyddsnämnden gav som sitt yttrande in en skrivelse av miljöskyddschefen. Följande anfördes. (utdrag från almanackor utelämnade här)

AA:s anmälan

AA hänvisar till leg.vet. BB:s anmälan i vilken tagits upp användningen av elpådrivare när djur ska drivas fram till bedövningsanläggningen.

Vid det besök vi gjorde den 18 december år 2002 användes elpådrivare vid ingången till bedövningsboxen i de fall man inte fick djuret att gå framåt på annat sätt. Med annat sätt menas att man med hjälp av en ”paddel” eller handflator daskar djuret i baken för att få det framåt. Men går djuret inte framåt med de två sistnämnda metoderna så återstår inget annat än elpådrivaren. Tilläggas ska att densamma är

batteridriven och stöten den ger är mindre än den som ett djur får när det kommer i kontakt med ett elstängsel.

Ovanstående intygades av närvarande besiktningsveterinär.

Mot bakgrund av det ovan anförda fann vi inte anledning att driva denna fråga vidare.

Vid besöket den 18 december 2002 talade slakteriledningen om att man kommit i kontakt med ett danskt system för pådrivning av djur i slaktgången. Detta system avsåg man att installera under år 2003.

AA säger vidare att kommunen under flera års tid underlåtit att bedriva djurskyddstillsyn på slakteriet i Dalsjöfors.

Detta kommenteras nedan.

Tillsynen de senaste två åren

Det vi har tagit till oss av kritiken är att vi inte dokumenterat gjorda besök genom anteckningar i vårt ärendehanteringssystem eller att vi inte bekräftade besöken med några inspektionsrapporter. Men detta är inte detsamma som att vi inte har bedrivit tillsyn.

År 2001 inspekterade vi slakteriet den 8 januari, 21 mars, 3 april, 15 oktober och 5 december. Inspektionerna omfattade tillsyn av djuren i slakteriet och djurtransporter till slakteriet. Under år 2002 inspekterades slakteriet den 9 juli samt 4 och 18 december. Inspektionen den 18 december gjordes med anledning av leg.vet. BB:s anmälan.

Dessa besök har varit oanmälda med undantag för inspektionen den 18 december år 2002.

Datum för våra inspektioner åren 2001 och 2002 har vi fått genom att gå tillbaka till djurskyddsinspektörens almanackor. Utdrag från dessa almanackor bifogas.

Med ovanstående vill vi visa att vi inte har brustit i tillsynen över djurskyddet på slakteriet.

Vi har sett över rutinerna för inläggning av besök etc. i ärendehanteringssystemet. Vi inser till fullo värdet och nyttan av dokumentation i någon form även om inga anmärkningar har tagits upp vid ett besök.

Miljöskyddsnämnden påpekade för egen del vikten av att alla inspektioner dokumenterades.

AA kommenterade anmälan.

Bedömning

JO:s granskning avser i första hand en kontroll av att myndigheter och deras befattningshavare följer lagar och andra författningar samt i övrigt fullgör sina åligganden. JO:s granskning är av rättslig art och avser främst tillämpningen av gällande förfaranderegler. JO kan inte ändra eller upphäva ett beslut som en myndighet har fattat och brukar inte pröva myndigheternas ställningstagande i sakfrågor. JO:s granskning skall inte heller ersätta eller föregripa den prövning som kan ske i ordinarie ordning.

När det gäller de kommunala nämndernas tillsyn över efterlevnaden av djurskyddslagen har Statens jordbruksverk meddelat allmänna råd, Statens jordbruksverks allmänna råd (2000:4) i anslutning till djurskyddslagen (1988:534) om tillsyn m.m. Av dessa framgår bl.a. följande.

Målet med djurskyddstillsynen är att förbättra djurskyddet. För att uppnå målet bör nämnden utöva regelbunden, riktad och projektinriktad tillsyn samt tillsyn efter anmälan över efterlevnaden av djurskyddslagen och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Tillsynen bör ske regelbundet och enligt bilaga till råden minst en gång per år vid slakterier. Vidare bör alla anmälningar om brister i djurhållning föranleda en inspektion. Över utförd inspektion skall en skriftlig inspektionsrapport upprättas som snarast bör lämnas till djurhållaren. Eventuella brister i djurhållningen bör alltid följas upp av tillsynsmyndigheten.

Anmälan rör dels miljöskyddsnämndens handläggning med anledning av besiktningsveterinärens anmälan, dels miljöskyddsnämndens tillsyn över slakteriet under de senaste åren.

När det gäller agerandet med anledning av veterinärens anmälan genomfördes en inspektion vid slakteriet den 18 december 2002. I inspektionsprotokollet anges att inspektionen inte ger anledning till ingripande från nämndens sida men att djurskyddet kommer att följas upp med både anmälda och oanmälda inspektioner. Mot bakgrund av vad som anförts om JO:s granskningsverksamhet finner jag inte anledning att göra något uttalande i anledning av nämndens beslut.

Avseende nämndens tillsyn över slakteriet under de två senaste åren framgår av remissvaret att fem oanmälda inspektioner genomfördes år 2001 och tre inspektioner år 2002 varav en anmäld. Nämnden har således vad gäller antalet inspektioner levt upp till kraven i Jordbruksverkets allmänna råd. Inspektionerna har emellertid inte, med undantag av inspektionen den 18 december 2002, dokumenterats varken i kommunens ärendehanteringssystem eller genom inspektionsrapporter.

Jag ser allvarligt på att miljöskyddsnämnden inte har dokumenterat inspektionerna vid slakteriet och inte heller har upprättat några inspektionsprotokoll. Nämnden har i sitt remissvar uppgett att den har sett över rutinerna för vad som skall antecknas i ärendehanteringssystemet. Jag utgår från att detta innebär att alla åtgärder som vidtas i ärendena nu dokumenteras. Jag förutsätter också att nämnden fortsättningsvis upprättar protokoll över utförda inspektioner.

Vad som kommit fram i övrigt föranleder inga uttalanden från min sida.

Med den kritik som ligger i det ovan sagda avslutas ärendet.